

Fahrenheit 451

Ray Bradbury

Ray Bradbury

Fahrenheit 451

Pròleg i propostes de treball d'A. Munné-Jordà

Traducció de Jaume Subirana

Educaula62

Barcelona

Educaula62
Col·lecció Educació 62

La primera edició d'aquesta obra es va publicar
a la col·lecció Les Eines (Proa) l'any 1986

Títol original: *Fahrenbeit* 451

© Ray Bradbury, 1953

© de la traducció: Jaume Subirana Ortín, 1994

© de la introducció i les propostes de treball: Antoni Munné-Jordà

Primera edició en aquest segell: desembre del 2009
Primera edició en aquesta presentació: febrer del 2022

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Grup62
DIPÒSIT LEGAL: B. 450-2022
ISBN: 978-84-15954-88-0

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

Primera part

Creumar era un plaer

Era un plaer especial veure les coses devorades, veure-les ennegrides i canviades. Amb el bec de llautó a les mans, amb aquest gran pitó escopint el seu querosè verinós sobre el món, la sang li batia al cap i les seves mans eren les mans d'un admirable director d'orquestra interpretant totes les simfonies de flames i foc per abatre les esparracades i carbonitzades ruïnes de la història. Amb el simbòlic casc numerat 451 al seu cap ximple i els ulls esdevinguts flames ataronjades només de pensar el que anava a passar, va disparar el contacte d'ignició i la casa va desaparèixer empassada per un foc que cremava el cel del vespre, vermell i groc i negre.

Travessà un eixam de lluernes. Per damunt de tot volia, com en el vell acudit, posar un caramel de pal dins el forn, mentre les ales de colom dels llibres s'agitaven nerviosament i morien al porxo de la casa i damunt la gespa. Mentre els llibres desapareixien en remolins espurnejants i un vent enfosquit per l'incendi se'ls enduia.

Montag féu la rialleta salvatge d'un home socarrat i rebutjat per les flames.

Sabia que, de tornada al parc de bombers, potser picaria l'ullet al seu rostre en el mirall, còmic barat que s'ha ennegrit la cara amb un suro cremat. Més tard, en anar a dormir, en la fosca, el somriure ardent encara li enravenaria els músculs de la cara. Pel que podia recordar, era un somriure que no se n'anava, que mai no se n'anava.

Va penjar el casc de color d'escarabat negre i, després d'enllustrear-lo, va penjar també, polidament, la jaqueta ininflamable, va dutxar-se amb fruïció i llavors, tot xiulant, amb les mans a les butxaques, travessà el pis més alt de l'edifici i es deixà anar pel forat. Només a l'últim moment, quan el desastre semblava ja inevitable, va treure les mans de les butxaques i va frenar la caiguda arrapant-se a la barra daurada. Lliscà fins a aturar-se amb un garranyic quan els seus talons eren a un dit del terra de ciment.

Sortí caminant del parc de bombers i es dirigí, carrer enllà, en la mitjanit, cap al metro, un silenciós tren propulsat per aire que va córrer sense fer cap soroll pel seu lubricat tub subterrani fins a deixar-lo, amb un gran esbufec d'aire tebi, a l'escala mecànica de color crema que pujava cap al seu barri.

Tot xiulant, deixà que l'escala el dugués fins a l'aire quiet de la nit. Va posar-se a caminar cap a la cantonada sense pensar gaire en res. Abans d'arribar-hi, però, alentí el pas com si una mica de vent hagués sortit de no sabia on, com si algú l'hagués cridat pel seu nom.

Les darreres nits, anant cap a casa seva, sota la llum dels estels, havia sentit una cosa d'allò més estranya en acostar-se a la vorera que hi havia només girar la cantonada. Havia tingut el pressentiment que, tot just abans que ell girés, hi havia algú més, allà. L'aire retenia una mena de calma especial, com si algú hagués estat esperant-se, silenciosament, i tot just un segon abans que ell arribés s'hagués convertit en una ombra per deixar-lo passar. Potser el seu nas detectava un perfum gairebé imperceptible, potser la pell del dors de les mans o la de la cara havia notat que la temperatura augmentava uns graus, els graus en què la presència d'una persona fa

augmentar la temperatura d'un lloc. No hi havia manera d'entendre-ho. Cada cop que tombava la cantonada trobava simplement la voravia blanca, ondulant, nova de trinca i, potser, una nit, alguna cosa que desapareixia ràpidament creuant l'herba d'un jardí abans que ell pogués fixar-s'hi o dir res.

Però ara, aquesta nit, alentí el pas fins gairebé aturar-se. El seu subconscient, en avançar-se a tombar la cantonada, havia sentit una lleugeríssima remor. Una respiració? O potser era senzillament l'ambient comprimit per la presència d'algú que s'estava allà, callat, esperant?

Va tombar la cantonada.

Damunt el terra il·luminat per la lluna, la fullaraca tardoral es movia i feia com si la noia que s'acostava fos enganxada a un paviment llisquent, enduta endavant pel bellugueig del vent i de les fulles. Duia el cap una mica inclinat, per veure's les sabates que remenaven les fulles que giravoltaven. Tenia el rostre fi i blanc com la llet.

Hi havia en ella una mena d'amable anhel que ho resseguia tot amb una curiositat insadollable. Era gairebé una mirada tènueament sorpresa; els ulls, foscos, miraven tan fixament que cap moviment no se'ls escapava. El vestit que duia era blanc i remorejava. Montag va tenir la sensació que gairebé podia sentir el soroll de les mans de la noia en moure's i la imperceptible fressa, el blanc agitament de la cara d'ella en girar i adonar-se que era a tocar d'un home palplantat al mig de la vorera, esperant.

Sobre els seus caps, els arbres feien una gran remor, com si deixessin caure una pluja seca. La noia s'aturà i mirava com si anés a fer-se enrere, sorpresa. En comptes d'això, va quedar-se mirant Montag amb uns ulls tan foscos, tan brillants, tan vius, que ell va tenir la sensació d'haver dit alguna cosa mera-

vellosa. Sabia, però, que la seva boca s'havia obert tot just per dir hola. Llavors, quan la noia semblava hipnotitzada per la salamandra que ell lluïa al braç i pel disc amb l'au fènix que duïa al pit, Montag tornà a parlar.

—Vostè deu ser —va dir— una veïna nova, oi?

—I vostè deu ser —respongué la noia, aixecant els ulls dels símbols de l'uniforme d'ell— el bomber. —La veu s'esmoreí.

—Ho diu d'una manera ben estranya!

—Jo... ho hauria sabut amb els ulls tancats —va dir ella, lentament.

—Per l'olor de querosè, potser? La meva dona sempre se'n queixa —rigué—. Mai no acabes de treure-te-la de sobre.

—No, és clar —digué ella, atemorida.

Va tenir la sensació que ella caminava al seu voltant, que el regirava de dalt a baix, que el sacsejava silenciosament, que li buidava les butxaques, i tot sense fer cap moviment.

—El querosè —va dir ell, perquè el silenci s'allargava— és gairebé un perfum, per a mi.

—De veritat li ho sembla?

—És clar. I per què no?

Ella va donar-se temps per pensar-ho.

—No ho sé —es tombà cap a on vivien tots dos—. Li sap greu que torni cap a casa amb vostè? Em dic Clarisse McClellan.

—Clarisse. Guy Montag. Som-hi. Què fa passejant pels carrers tan tard, fora de casa? Quants anys té?

Van caminar en la tèbia nit ventosa, damunt el terra platejat, i hi havia en l'aire una debilíssima flaire de préssecs acabats de collir i de maduixes; ell va mirar pels voltants i va adonar-se que no podia ser, en aquella època de l'any.

Només hi havia la noia caminant al seu costat, el rostre brillant com la neu sota la llum de la lluna, i ell va saber que s'es-

tava rumiant les preguntes que acabava de fer-li, mirant de trobar les respostes més adients.

—Bé —va dir—, tinc disset anys i poc seny. El meu oncle diu que les dues coses van sempre juntes. «Quan la gent et pregunti l'edat, deia, digues sempre que en tens disset i que ets boja.» No li sembla que aquesta és una hora de la nit fantàstica per caminar? M'agrada olorar les coses i mirar-me-les i, de vegades, passar-me la nit llevada, passejant, i veure sortir el sol.

Van tornar a caminar en silenci i a la fi la noia, pensadora, va dir-li:

—Sap què? Que no em fa gens de por, vostè.

Montag restà sorprès.

—Per què li n'hauria de fer?

—N'hi fan a molta gent. Els bombers, vull dir. Però vostè és un home normal, al cap i a la fi...

Va veure's en els ulls d'ella, suspès en dues gotes d'aigua brillants, fosc i menut, però amb tots els detalls: les ratlles al voltant de la boca, tot hi era, com si aquells ulls fossin dues miques miraculoses d'ambre violeta amb poder de capturar-lo i conservar-lo intacte. La cara d'ella, girada ara cap a ell, era un cristall lletós, molt fràgil, amb una llum interior delicada i constant. No era la llum històrica de l'electricitat, sinó... què? Sinó la singularment agradosa, rara i afavorida llum de l'espelma. Una vegada, quan era petit, va anar-se'n la llum; la seva mare havia trobat una darrera espelma, va encendre-la i van tenir una breu hora de redescobriments, d'una il·luminació tal que l'espai va perdre les seves immenses dimensions i va cloure's agradosament al voltant d'ells, mare i fill, tots dos sols, transformats, desitjosos que la llum encara trigués una mica a tornar...

I llavors la Clarisse McClellan va dir:

—Que li sap greu que li faci preguntes? Quant temps fa que treballa de bomber?

—Des que tenia vint anys, ara en fa deu.

—Llegeix mai cap dels llibres que crema?

Ell va riure.

—Va contra la llei!

—Ah. És clar.

—És una bona feina. «Dilluns crema Millay, dimecres Whitman, divendres Faulkner;¹ converteix-los en cendra, després crema les cendres.» Aquest és el nostre eslògan oficial.

Caminaren una mica més enllà i ella va dir:

—És veritat que fa molts molts anys els bombers apagaven els focs, en comptes d'encendre'ls?

—No. Les cases sempre han estat a prova d'incendis, pots estar-ne segura.

—És estrany. Una vegada vaig sentir a dir que les cases, fa molt de temps, s'incendiaven accidentalment i que calien bombers per apagar les flames.

Ell va riure.

La noia se'l va mirar ràpidament.

—De què riu?

—No ho sé pas. —Va tornar a riure i va aturar-se—. Per què ho dius?

—Se'n riu sense que jo hagi dit res de graciós i contesta tot seguit que jo li hagi fet la pregunta. No s'atura a pensar el que li demano.

Montag va aturar-se.

1. Bradbury fa un joc de paraules: la inicial de l'autor cremat coincideix amb la del dia de la setmana en què se'l crema: Monday-Millay, Wednesday-Whitman, Friday-Faulkner. (*N. del t.*)

—Ja ets estranya —va dir, mirant-se-la—, no saps què vol dir, el respecte?

—No pretenia insultar-lo. Em sembla que és que m'agrada massa observar la gent.

—I això no significa res, per a tu?

Montag tustà lleugerament la xifra 451 que duia cosida a la màniga de color fumat.

—Sí —va mormolar ella. Començà a caminar més de pressa—. Ha vist mai els cotxes de reacció passant a tota velocitat pel bulevard cap allà baix?

—Estàs canviant de tema!

—De vegades penso que els conductors no saben què és l'herba, què són les flors, perquè no les veuen a poc a poc —va dir la Clarisse—. Si mostréssim a un conductor una taca de contorns borrosos de color verd diria: «Ah sí, és herba.» I si fos de color rosa? «És un roserar!» Les taques blanques són cases, les marronoses, vaques. Una vegada el meu oncle va conduir a poc a poc per una autopista. El van tancar dos dies a la presó perquè anava a menys de setanta per hora. No és graciós, i trist, també?

—Penses massa coses, tu.

—Gairebé mai no miro la «televisió mural», ni vaig a les curses o als parcs d'atraccions. Per tant, tinc molt de temps per a pensaments desbaratats. No ha vist mai les tanques publicitàries de seixanta metres de llarg que hi ha a l'entrada de la ciutat? Sabia que abans les tanques només feien sis metres? Però els cotxes van començar a passar-hi a la vora tan de pressa que van haver d'allargar els anuncis perquè la gent tingués temps de llegir-los.

—No ho sabia!

De sobte, Montag va posar-se a riure.

—M'hi jugo el que vulgui que sé més coses que vostè no sap. De bon matí, l'herba és plena de rosada.

De cop, Montag no va poder recordar si ho sabia o no, i això va empipar-lo d'allò més.

—I si s'hi fixa —va afegir ella, assenyalant el cel amb el cap— hi ha un home a la lluna.

Feia molt de temps que ell no hi mirava.

Van fer la resta del camí en silenci. El d'ella pensarós, el de Montag un silenci clos i incòmode des del qual llançava a la noia mirades acusadores. Quan van arribar a casa d'ella tots els llums eres encesos.

—Què passa?

Montag havia vist ben poques vegades tants llums en una casa.

—No res; hi ha la mare, el pare i el meu oncle asseguts xerrant. És com passejar-se a peu, però encara més rar. Una altra vegada van detenir el meu oncle, li ho he explicat?, per passejar a peu. Oh, som ben estranys.

—Però, de què xerreu?

Ella va riure per aquesta pregunta.

—Bona nit!

Va començar a allunyar-se. Llavors semblà com si es recordés d'alguna cosa i va tornar per mirar-lo amb astorament i curiositat.

—És feliç? —va dir-li.

—Que si sóc què? —cridà ell.

Però la Clarisse se n'havia anat, corrent a la llum de la lluna. La porta d'entrada va tancar-se suaument.

—Feliç! Quina bestiesa.

Va deixar de riure.

Ficà la mà al forat en forma de guant que hi havia a la porta

del carrer de casa seva, perquè li reconegués el tacte. La porta llliscà fins a quedar oberta.

«És clar que sóc feliç. Què s'ha pensat? Que no ho sóc?», preguntà a les callades habitacions. Va quedar-se mirant amunt, cap a la reixa del ventilador del rebedor, i de sobte va recordar que hi havia alguna cosa amagada darrere la reixa, alguna cosa que ara semblava que el sotgés des d'allà dalt. Va enretirar-ne la vista ràpidament.

Quina trobada més estranya en una nit estranya. No recordava res de semblant tret d'una tarda, feia un any, en què va trobar un avi al parc i havien estat parlant...

Va moure el cap. Mirà una paret tota blanca. El rostre de la noia era allà; força bonic en el record; desconcertant, de fet. Tenia un rostre molt tènue, com l'esfera d'un petit rellotge vista dèbilment en una habitació tota fosca, ben de nit, quan t'aixeques per mirar l'hora i veus el rellotge que et diu l'hora, el minut i el segon amb un silenci blanc i ardent, tot ell certa-sa, coneixedor del que ha de dir de la nit que s'escola ve-loçment cap a d'altres foscors llunyanes, però també cap a un altre sol.

—Què? —demanà Montag al seu altre jo, el ximplet sub-conscient que de vegades s'afanyava a barbotejar, lliure de la voluntat, el costum o la consciència.

Tornà a mirar-se la paret. I com s'assemblava a un mirall, també, el rostre d'ella! Però era impossible; quanta gent hi havia que refractés la imatge de qui la mirava? Normalment, la gent més aviat era —buscava un símil i va trobar-lo en la seva feina— com torxes, que van cremant fins que s'apaguen. Que poques vegades el rostre d'algú altre s'enduia i et retornava la teva pròpia expressió, el pensament més íntim i tremoladís...!

Quina mena de poder d'identificació tan gran tenia aquella noia! Era com l'ansiós espectador d'una representació de tite-

lles: preveia, just abans que ell els iniciés, cada parpelleig, cada gest de la mà, el moviment d'un dit. Quant de temps havien caminat junts? Tres minuts? Cinc? I com li semblava de llarg aquest temps, ara. Quina figura tan immensa, la d'ella allà al davant! Quina ombra dibuixava a la paret el seu cos esvelt! Tenia la sensació que si a ell li picava l'ull, ella parpellejaria. I que, si els músculs de la barra se li tesaven imperceptiblement, ella badallaria molt abans que ell ho fes.

«I —va dir-se— ara que hi penso, semblava ben bé que m'estigués esperant, tan tard de nit, allà al carrer...»

Va obrir la porta del dormitori.

Era com entrar a la freda cambra de marbre d'un mausoleu després que es pongués la lluna. La fosca més absoluta, cap resso de l'argentat món de fora, finestres hermèticament tancades; la cambra, un lloc d'ultratomba en el qual no podia penetrar cap soroll de la gran ciutat. No hi havia ningú.

Montag va escoltar.

Un delicat brunzit en l'aire, com ara el d'un mosquit, el murmuri elèctric d'una vespa agradosa amagada dins el seu niu de clavellina. La música era prou forta perquè gairebé pogués seguir-ne la tornada.

Va notar que el somriure se li escolava, es fonia, es doblava i queia com una pell de séu, com la substància d'una espelma fantàstica que ja ha cremat massa i ara s'abat i s'apaga. Foscor. No era feliç. No era feliç. Va dir-se a si mateix. Va reconèixer que aquest era el seu veritable estat. Duia la felicitat com una màscara i la noia havia fugit per damunt la gespa enduent-se-la; ara no hi havia cap manera d'anar a tustar a la porta i demanar-li que li tornés la màscara.

Sense encendre els llums, va imaginar-se l'habitació tal com devia estar. La seva dona estirada damunt el llit, destapada i freda, com un cos exposat sobre una tomba, els ulls fixats al

sostre per invisibles fils d'acer, inalterables. I les petites petxines a les orelles, els auriculars de la ràdio ben endinsats, un oceà electrònic de so, de música i paraules i música i paraules endinsant-se, endinsant-se en la platja de la seva ment desvetllada. La cambra era, de fet, buida. Cada nit les ones l'envaïen i se l'emportaven amb la seva marea de so, flotant, els ulls oberts, cap al matí. Cap nit, al llarg dels dos darrers anys, no havia deixat de nedar en aquell mar, la Mildred, cap nit no havia deixat d'endinsar-s'hi gustosament per tercer cop.

L'habitació era freda, però de tota manera Montag va tenir la sensació que no podia respirar. No volia córrer les cortines i obrir els porticons, perquè no tenia ganes que la lluna entrés dins la cambra. Va dirigir-se, doncs, cap al seu llit, separat i obert i per tant fred, amb la sensació d'un home que sap que morirà per manca d'aire en menys d'una hora.

Un instant abans que el seu peu topés contra l'objecte de terra, va saber que hi ensopegaria. Recordà la sensació que havia tingut abans de tombar la cantonada i gairebé topar amb la noia. El peu, que enviava vibracions cap endavant, havia rebut en ple moviment l'eco d'una petita barrera en el seu camí. Va xutar l'objecte. Aquest féu un apagat so metàl·lic i lliscà en la fosca.

Va quedar-se dret, tot estirat; en aquella nit completament indestriable, escoltava la persona que hi havia al llit fosc. La respiració que sortia d'aquells narius era tan feble que només podia fer moure el més superficial de la vida: una petita fulla, una ploma negra, un cabell.

Continuava sense voler la llum exterior. Va treure l'encenedor, notà la salamandra gravada al disc de plata, i amb un cop sec en va fer sortir la flama...

Dues pedres de lluna el miraven a la llum de la flameta que sostenia a la mà, dues pàl·lides pedres de lluna enfonsades en

un rierol d'aigua molt clara sobre les quals passava, sense tocar-les, la vida del món.

—Mildred!

La cara d'ella era com una illa coberta de neu, sobre la qual podia caure la pluja sense que la sentís, sobre la qual els núvols podien fer passar les seves ombres mòbils sense que advertís cap ombra. Només hi havia el soroll de vespa dels auriculars que duia ben endins de les orelles, i els seus ulls vidriosos, i la respiració endins i enfora, suaument, dèbilment, endins i enfora dels narius, i la indiferència d'ella per si venia o anava, per si anava o venia.

L'objecte amb què havia topat el seu peu centellejava ara sota una punta del llit. L'ampolleta de vidre dels somnífers, que aquell mateix dia havia estat omplerta amb trenta píndoles i que ara lluïa destapada i buida sota la llum de la flama vacil·lant.

Mentre s'estava allà, el cel que s'estenia damunt la casa xisclà. Va haver-hi un terrible soroll d'esquinç, com si dues mans gegantines haguessin estripat vint mil quilòmetres de roba negra per la costura. Montag sentí que es partia en dos. Va semblar-li que el pit se li enfonsava i esquinçava. Els míssils passant, passant, passant, un, dos, un, dos, un, dos, sis, nou, dotze, un i un i un i un altre i un altre i un altre van xisclar per ell. Va obrir la boca i deixà que l'esgarip de les bombes entrés i sortís entre les seves dents nues. Les pedres de lluna van desaparèixer. S'adonà que la seva mà es precipitava cap al telèfon.

Els míssils ja havien passat. Sentí que els seus llavis es movien, fregant el micròfon del telèfon.

—L'hospital d'urgències.

Un murmuri terrible.

Sentia que el soroll dels míssils havia polvoritzat els estels i

que, de bon matí, la terra apareixeria coberta per la seva pols, com un núvol estrany. Aquest va ser el pensament desbaratat que tingué mentre s'estava dret en la foscor i deixava que els seus llavis anessin movent-se i movent-se.

Tenien aquella màquina. De fet, tenien dues màquines. Una se t'esmunyia estómac endins com una cobra negra que daval·lés dins un pou ple d'ecos a buscar tota l'aigua antiga i el temps antic acumulat al fons. Va acabar de beure's la matèria verdosa que pujava a la superfície en un bull lent. Bevia la fosca? Absorbia tots els verins acumulats amb els anys? S'alimentava en silenci, amb un soroll, de tant en tant, d'ofegament intern i de recerca cega.

Tenia un Ull. L'impersonal operari de la màquina podia, posant-se un casc òptic especial, mirar dins l'ànima de la persona que estava buidant de líquid. Què veia, l'Ull? Ell no ho deia. Montag veia, però no sabia què veia l'Ull. L'operació recordava l'excavació d'un clot al pati de casa. La dona damunt el llit no era sinó un dur estrat de marbre que havien trobat. Endavant, fos com fos, empènyer la barrina més avall, xuclar el buit, si podia ser xuclat i extret amb els batecs de la serp xucladora. L'operari fumava una cigarreta. L'altra màquina també estava en funcionament.

L'altra màquina, la feia anar un personatge igualment impersonal, vestit amb una granota de color vermell marronós que no es tacava. Aquesta màquina extreia tota la sang del cos i la reemplaçava per sang nova i sèrum.

—Els hem de netejar de les dues maneres —va dir l'operari vigilant la dona silenciosa—. No té cap solta arreglar-los l'estómac si no els neteges la sang. Si deixes aquesta substància a la sang, la sang colpeja el cervell com una maça bang, uns

quants milers de cops i el cervell es dóna per vençut, s'atura.

—Prou! —va fer Montag.

—És el que anava a dir —digué l'operari.

—Ja han acabat? —va demanar-li Montag.

Van plegar ben plegades les màquines.

—Ja hem enllestit.

La ràbia d'ell no els va ni afectar. S'estaven drets, amb el fum de la cigarreta que els pujava pel nas fent espirals i se'ls ficava als ulls, sense obligar-los a tancar-los o a parpellejar.

—Són cinquanta dòlars.

—Abans, però, per què no em diuen si es posarà bé?

—És clar que sí. Ens enduem tot el verí dins aquesta maleta, ja no pot fer-li cap mal. Com li dèiem abans, es treu el líquid vell, se n'hi posa de nou i queden de primera.

—Cap de vostès no és doctor. Per què no m'han enviat un veritable metge, de l'hospital?

—Senyor! —La cigarreta de l'operari va moure's als seus lla-vis—. Tenim nou o deu casos d'aquests cada nit. N'hi ha tants, d'uns anys ençà, que vam haver de construir aquestes màquines especials. Amb la lent òptica, que era una novetat; la resta és antic. No cal per a res, un metge, en aquests casos. Tot el que es necessita és un parell de persones manyoses perquè resolguin el problema en mitja hora. Bé —va dirigir-se cap a la porta—, ens n'hem d'anar. Acabem de rebre una altra trucada pels auriculars. És a deu blocs d'aquí. Algú altre acaba d'empassar-se una capsa de píndoles. Truqui'ns si torna a necessitar-nos. Miri de fer que la seva dona estigui tranquil·la. Li hem posat un contrasedant. S'aixecarà amb gana. A reveure.

I els homes amb les cigarretes a les boques rectes, amb els ulls d'escurçó bufador, van agafar la seva càrrega de màquines i tubs, la maleta de la líquida melangia i el lent llot fosc format per una substància sense nom i van travessar la porta.

Montag va deixar-se caure sobre una cadira i mirà aquella dona. Tenia els ulls dolçament tancats. Va allargar-hi la mà per sentir a la palma la tebiesa de la respiració.

—Mildred —va dir, finalment.

«Som massa —va pensar—. Som milers de milions i això és massa. Ningú no coneix ningú. Vénen uns estranys i violen la teva intimitat. Vénen uns estranys i t'esquincen el cor. Vénen uns estranys i se t'enduen la sang. Déu meu. Qui eren aquests homes? No els havia vist en ma vida!»

Va passar mitja hora.

La sang d'aquella dona era nova i semblava talment que hagués fet d'ella una persona nova. Les seves galtes eren molt rosades i els llavis, molt frescos i plens de color, semblaven flonjos i relaxats. Hi havia la sang d'una altra persona, allà. Si hi hagués la carn i el cervell i la memòria d'algú altre... Si haguessin pogut endur-se'n el seu cervell com qui se l'endú a la tintoreria i li haguessin buidat les butxaques, l'haguessin rentat al vapor, n'haguessin tret la brutícia, l'haguessin desembossat i el tornessin l'endemà de bon matí. Si...

Va aixecar-se, va recollir les cortines i va obrir les finestres de bat a bat perquè hi pogués entrar l'aire de la nit. Eren les dues de la matinada. Només feia una hora de la Clarisse McClellan al carrer, ell entrant a casa, la cambra fosca, el seu peu topant amb l'ampolleta de vidre? Només una hora, però el món havia tingut prou temps per fondre's i refer-se en una forma nova i incolora.

Unes rialles van travessar la gespa de color de llum de lluna des de casa de la Clarisse, del seu pare, la seva mare i el seu oncle, que somreia tan tranquil·lament i sincera. Per damunt de tot, aquelles rialles eren relaxades i vertaderes, en cap sentit forçades, i venien de la casa tan brillantment il·luminada a aquella hora de la nit, quan totes les altres eren tancades en elles mateixes, envoltades de fosc. Montag va sentir les veus

que parlaven, parlaven, parlaven, donaven, parlaven, teixien, tornaven a teixir la seva tela hipnòtica.

Montag va sortir a fora i travessà el tros de jardí, sense ni adonar-se'n. Va quedar-se aturat a la vora de la casa de les veus, a l'ombra, pensant que potser aniria fins a la porta, hi tustaria i mormolaria: «Deixeu-me passar. No diré res. Només vull escoltar. Què dieu?»

En comptes d'això va romandre allà, molt fred, la seva cara com una màscara de gel, escoltant una veu masculina (la de l'oncle?) que es movia amb un ritme assossegat:

—Bé, al cap i a la fi aquesta és l'època del teixit de paper. Moca't en una persona, buida ben bé, llença-ho, busca una altra persona, moca't, buida bé, llença-ho. Tothom fa servir els faldons de l'altra gent. Com volen que animem l'equip de casa si no tenim un mal programa ni en sabem els noms? Per cert, quin color de samarreta duen quan surten al camp?

Montag va tornar cap a casa, deixà la finestra ben oberta, va acostar-se a la Mildred per veure com estava, va acotxar-la bé i llavors s'estirà amb la llum de la lluna als pòmuls i a les arrugues del front, amb la llum de la lluna destil·lada en cada ull fins a formar-hi una cascada d'argent.

Una gota de pluja. La Clarisse. Una altra gota. La Mildred. Una tercera gota. L'oncle. Una quarta. El foc aquesta nit. Una, Clarisse. Dues, Mildred. Tres, oncle. Quatre, foc. Una, Mildred, dues, Clarisse. Una, dues, tres, quatre, cinc, Clarisse, Mildred, oncle, foc, píndoles, teixit, mocar-se, buidar, llençar. Una, dues, tres, una, dues, tres! Pluja. La tempesta. L'oncle rient. El tro que cau. Tot el món plovent a bots i barrals. El foc borbollant volcà amunt. Tot plegat precipitant-se avall en un bramul brogent, en un corrent fluvial, avall cap al matí.

—Ja no sé res —digué.

I va anar dissolent a la boca una pastilla per dormir.

A les nou del matí el llit de la Mildred ja era buit.

Montag va llevar-se ràpidament, el cor bategant de pressa, va travessar la sala i va aturar-se a la porta de la cuina.

Una torrada va sortir de la torradora argentada, una prima mà metàl·lica va prendre-la i la va omplir de mantega desfeta.

La Mildred mirà com la mà li servia la torrada en el plat. Duia les dues orelles tapades amb aquelles abelles elèctriques que, amb el seu brunzir, li feien passar l'estona. De sobte va mirar amunt, va veure'l i va fer un moviment amb el cap.

—Estàs bé? —va preguntar-li ell.

Després de deu anys d'aprenentatge amb els petits auriculars de petxina, ella s'havia convertit en una experta en la lectura de llavis. Va fer un altre moviment amb el cap. Va posar una altra llesca de pa a la torradora.

Montag va seure.

La seva dona li va dir:

—No sé com és que tinc tanta gana.

—És que...

—Estic afamada.

—Aquesta nit... —va començar ell.

—No he dormit gens bé. Estic baldada —respongué la Mildred—. Déu meu, quina gana que tinc. No ho entenc.

—Aquesta nit... —va repetir Montag.

Ella va mirar-li els llavis distretament.

—Què deies d'aquesta nit?

—No te'n recordes?

—De què? Hem tingut gresca fins tard o alguna cosa així? Em sento com si tingués ressaca. Senyor, estic afamada. Qui va venir?

—Poca gent —va dir ell.

—Ja m'ho pensava —mastegà la torrada—. Em fa mal l'estómac, però és que tinc tanta gana, com si me l'haguessin buidat. Espero no haver fet cap animalada, a la festa.

—No —va dir ell, calmós.

La torradora va atansar-li una llesca de pa torrat amb mantega. Va prendre-la amb la mà, agrait.

—Tu tampoc no sembla que estiguis gaire fresc —va dir-li la dona.

Cap al vespre va ploure, i tot semblava haver esdevingut gris fosc. Montag era al rebedor de casa seva posant-se la placa amb la salamandra taronja enmig de les flames. Va estar-se una bona estona mirant amunt, mirant la reixeta de l'aparell d'aire condicionat del rebedor. La seva dona era a la sala del televisor, aixecà els ulls un moment del guió que estava llegint i va veure'l.

—Ep —va dir—, aquest home està pensant!

—Sí —va dir Montag—. Volia parlar amb tu —va fer una pausa—. Anit vas prendre't totes les pastilles de l'ampolla.

—Què dius ara; jo no ho faria mai, això —va dir ella, sorpresa.

—L'ampolleta era buida.

—Jo no faria mai una cosa així. Per què hauria de fer-ho? —li demanà.

—Potser vas prendre dues pastilles, te'n vas oblidar i vas prendre'n dues més, ho vas tornar a oblidar i en vas prendre unes altres dues i llavors ja estaves tan dopada que vas continuar prenent-ne fins que vas tenir-ne trenta o quaranta dins el cos.

—Sí, home —va fer la Mildred—. I per quina raó hauria jo volgut fer una animalada com aquesta?

—No ho sé —digué Montag.

Era obvi que ella estava esperant que marxés.

—No vaig fer-ho —va dir—. No ho faria ni en un milió d'anys.

—Si tu ho dius...

—Exacte, això és el que la senyora diu.

I va tornar al seu guió.

—Què fan aquesta tarda? —demanà Montag, amb to cansat.

Ella ja no va aixecar els ulls del guió.

—Hi ha una obra al circuit mural d'aquí a deu minuts. Aquest matí m'han fet arribar el meu paper per correu. Vaig enviar-hi unes quantes etiquetes. Escriuen el guió amb una part en blanc. És una idea nova. El concursant, que sóc jo, ha de dir aquesta part. Quan arriben a les ratlles en blanc tothom, des de les tres parets, em mira a mi i jo dic les línies que falten. Aquí, per exemple, ell diu: «Què en penses, d'aquesta idea, Helen?» i em mira a mi queestic asseguda aquí, al centre de l'escenari, ho entens? Llavors jo dic, jo dic... —va aturar-se mentre feia córrer el dit per les línies del guió—: «Em sembla molt bé!». I llavors l'obra continua fins que ell diu: «Hi estàs d'acord, Helen?» i jo responc: «És clar que sí.» Oi que és divertit, Guy?

Ell s'estava al rebedor, mirant-se-la.

Ella digué novament:

—Ho és molt.

—De què tracta, l'obra?

—Si t'ho acabo de dir! Hi ha aquesta gent que es diuen Bob i Ruth i Helen.

—Ah.

—És molt divertida. I encara ho serà més quan puguem tenir instal·lada la televisió també a la quarta paret. Quant

temps creus que trigarem a poder enderrocar aquesta paret i posar-n'hi una amb televisor? Només costa dos mil dòlars.

—Són una tercera part del meu sou de tot un any.

—Només costa dos mil dòlars —va repetir ella—. I em sembla que de tant en tant podries tenir un detall amb mi. Si tinguéssim el quart mur seria... mmm, fantàstic! Seria com si aquesta sala no fos nostra, com si fos moltes sales diferents de tot de gent ben exòtica. Podríem estar-nos d'algunes coses.

—Ja ens n'estem d'unes quantes per poder pagar la tercera paret. Només fas dos mesos que vam instal·lar-la, no te'n recordes?

—Tant poc temps, fa? —Va assegurar-se i se'l va quedar mirant durant una estona—. Bé, adéu, estimat.

—Adéu —féu ell. Llavors va aturar-se i es va girar cap a ella—. Té un final feliç?

—Encara no hi he arribat.

Va acostar-se fins a ella, llegí l'última pàgina, va fer que sí amb el cap, doblegà el guió i el tornà a la seva dona. Va sortir de casa i s'endinsà en la pluja.

No plovia tant i la noia caminava pel mig de la voravia amb el cap tirat enrere perquè les escasses gotes li caiguessin a la cara. En veure Montag va somriure.

—Hola!

Ell també la saludà i va afegir:

—Què fas, ara?

—Encara faig el ximple. La pluja és molt agradable. M'agrada passejar quan plou.

—No crec que a mi m'agradés gaire —va dir ell.

—Potser sí, si ho provés.